

Životné prostredie

REVUE PRE TEÓRIU A STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

ROČNÍK 46

6/2012

Veda v Dunajskej stratégii

Európska únia od roku 2008 začala úspešne rozvíjať makroregionálne stratégie ako jednu z nových foriem jej teritoriálnej spolupráce. Po úspešnej aplikácii Baltickej stratégie bola prijatá aj Dunajská stratégia. Európska komisia schválila Stratégiu Európskej únie pre podunajskú oblasť 8. decembra 2010 a dňa 24. júna 2011 schválila stratégiu aj Európska rada. Dunajská stratégia predstavuje horizontálnu stratégiu riešenú v rámci agendy DG REGIO (*Directorate-General for Regional Policy*). Jej hlavným cieľom je podpora spoločnej zodpovednosti krajín dunajského regiónu za jeho ekonomický a spoločenský rozvoj, ako i za ochranu vzácneho prírodného a kultúrneho dedičstva. Koordinovaný prístup k rozvoju regiónu zabezpečí nielen racionálnejšie využívanie zdrojov a potenciálov územia, ale aj efektívnejšie riešenie problémov daného regiónu. V jednotlivých krajinách boli zriadené národné koordinujúce a riadiace orgány implementácie Dunajskej stratégie, ktorej národným koordinátorom na Slovensku je Úrad vlády SR. Jeho hlavnou úlohou je presadzovanie cieľov národnej pozície SR v rámci procesu tvorby, schvaľovania a implementácie Dunajskej stratégie.

Dunajská stratégia je postavená na štyroch základných pilieroch – prepojenie dunajského regiónu, ochrana životného prostredia, rozvoj prosperity a posilňovanie dunajského regiónu. Každý z pilierov zahŕňa prioritné oblasti, resp. oblasti opatrení. Jednotlivé prioritné oblasti sú koordinované vybranými krajinami. Slovensko bolo v spolupráci s Maďarskom určené za koordinátora prioritnej oblasti č. 4 *Obnoviť a udržať kvalitu vôd* a v spolupráci so Srbskom prioritnej oblasti č. 7 *Rozvíjať znalostnú spoločnosť prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií*. Uznesením vlády SR č. 229/2011 bolo rozhodnuté, že výkon koordinátora prioritnej oblasti č. 4 bude na Slovensku vykonávať Ministerstvo životného prostredia SR a výkon funkcie koordinátora prioritnej oblasti č. 7 Slovenská akadémia vied. Neskôr koordináciu prioritnej oblasti č. 7 prevzalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

I napriek tomu, že implementácii Dunajskej stratégie sa venuje značná pozornosť nielen na politickej, ale aj odbornej úrovni, v reálnej praxi nevidno výraznejšie pokroky. Jednou z príčin môžu byť aj základné zásady, na ktorých je Dunajská stratégia postavená, a to: žiadne nové peniaze, žiadna nová legislatíva a žiadne nové inštitúcie. Ak chceme zachovať unikátne hodnoty krajiny, musíme urýchlene prejsť od politických a odborných rokovaní ku konkrétnym činom, k riešeniu spoločných projektov zameraných na aktuálne problémy dunajského regiónu.

Zita Izakovičová

Obsah

Š. Luby: Iniciatíva akadémii vied dunajského regiónu v programe Dunajskej stratégie.....	283
Z. Izakovičová: Integrovaný prístup k implementácii Dunajskej stratégie.....	289
J. Oszlányi: Rozvoj znalostnej spoločnosti prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií.....	295
R. Kanka: Priority Dunajskej stratégie.....	297
M. Dobrovodská: Trvalé trávne porasty na Slovensku – spoločné dedičstvo agrárnej kultúry v dunajskom regióne.....	300
E. Romančíková: Vybrané environmentálne aspekty globalizačného procesu.....	307
T. Hrnčiarová: Hodnotenie klimatických podmienok pre krajinnoekologické plánovanie.....	311
E. Heřmanová: Environmentálna udržateľnosť golfových hrišťa v Česku.....	316
R. Štěpánková, M. Bihuňová: Urbanisticko-architektonické dôsledky suburbanizácie obce Veľké Zálužie.....	320
M. Zelenáková, L. Zvijáková: Posúdenie vplyvov emisií na životné prostredie z realizácie stavieb a činností súvisiacich s vodným hospodárstvom.....	324
M. Zeidler: Potenciálna zmena alpskej vegetácie vo strednej Európe pod vplyvom otepľovania.....	330
Aktuality	
I. Puchertová: Cena ministra A. Janitorovi.....	333
Tribúna	
P. Nováček: Od <i>Limitů růstu</i> k modré ekonomice.....	334

The Environment

REVUE FOR THEORY AND CARE OF THE ENVIRONMENT

VOLUME 46

6/2012

Contents

Š. Luby: Initiative of the Academies of Sciences from the Danube Region within the Danube Strategy Programme.....	283
Z. Izakovičová: Integrated Approach to the Implementation of the Danube Strategy	289
J. Oszlányi: Development of the Knowledge Society by Means of Research, Education and Information Technologies.....	295
R. Kanka: Priorities of the Danube Strategy	297
M. Dobrovodská: Permanent Grasslands in Slovakia – Common Heritage of Agrarian Culture in Danube Region	300
E. Romáčiková: Selected Environmental Issues of the Globalization Process	307
T. Hrnčiarová: Elaboration of the Climatic Conditions for Landscape Ecological Planning	311
E. Heřmanová: Environmental Sustainability of Golf Courses in the Czech Republic	316
R. Štěpánková, M. Bihuňová: Urban and Architectural Suburbanization Effects of Village Velké Zálužie.....	320
M. Zelenáková, L. Zvijáková: Environmental Impact Assessment of Emissions from Constructions and Activities Related to Water Management	324
M. Zeidler: Potential Shifts in Alpine Vegetation under Climate Warming at Middle Europe	330
News	
I. Puchertová: Award of Minister to A. Janitor	333
Tribune	
P. Nováček: From <i>Limits to Growth</i> to Blue Economy.....	334

Science in the Danube Strategy

European Union has been successfully elaborating the macro-regional strategies as one of the new forms of its territorial cooperation since 2008. Successful application of the Baltic Sea Strategy was followed by approval of the Danube Strategy. The European Commission approved the EU Strategy for the Danube Region on 8. 12. 2010, European Council on 24. June 2011. The Danube Strategy represents horizontal strategy solved within the DG REGIO agenda.

Its main purpose is to support common responsibility of the countries within Danube Region for its economical and social development as well as for protection of valuable natural and cultural heritage. A coordinated approach to regional development supports not only more rational use of regional resources and potentials, but also more effective solutions of various regional problems. To implement the Danube Strategy in the individual countries, national coordinating and managing bodies were established. In Slovakia, national coordinator is represented by the Government Office of the Slovak Republic. Its main task is to enforce interests of the SR within the process of elaboration, approval and implementation of the Danube Strategy.

The Danube Strategy is based on the four basic pillars – Connecting the Danube Region, interconnection of the Danube Region, Protecting the Environment in the Danube Region, Building Prosperity in the Danube Region and Strengthening the Danube Region. Every pillar includes priority areas. Individual priority areas are coordinated by the particular countries. Slovakia in cooperation with Hungary was assigned to coordinate priority area No. 4 *To restore and maintain the quality of waters and, with Serbia, priority area 7 To develop the knowledge society (research, education and ICT).*

It was decided by the Government Decree of the Slovak Republic No 229/2011 that priority area 4 will be coordinated by the Ministry of Environment of the Slovak Republic while priority area 7 by Slovak Academy of Sciences. This was later delegated to The Ministry of Education, Science, Research and Sport of the Slovak Republic.

Despite the considerable attention paid to the Danube Strategy implementation both on political and expert level, there is no evident improvement in the real practice. One of the reasons may lie in the basic rules the Danube Strategy is based on: no new money, no new legislation and no new institutes. To preserve unique landscape values, we have quickly to switch political and specialist discussions to the real acts – to the solving of common projects focused on the actual problems of the Danube Region.

Zita Izakovičová